

TIFLOLOŠKI MUZEJ

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2018. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.3. Darovanje

Zbirka likovnih radova (Maroević)

- drvena skulptura *Sokol sjedi na ovnu, ribi i psu*, rad Ivana Ferlana
- skulptura u terakoti *Balet I*, rad Sanje Fališevac
- 28 kolaža *Moruzgva I do Moruzgva XXVIII* iz ciklusa *Crvena ruža Jadrana*, radovi Dinka Svobode

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Sve zbirke (Vukić)

- provedena su tri generalna čišćenja depoa, briga o primjerenim mikroklimatskim uvjetima, kompletno čišćenje polica i postavljanje dodatnih ukruta na police za Zbirku likovnih radova

Zbirka predmeta specijalne edukacije i rehabilitacije (Sivec, Vukić)

- djelomično čišćenje, potpuno očišćene pletene košare, četke, opletene boce, ukupno 72 inventarne jedinice

Zbirka tiskovina na reljefnim pismima (Sivec, Vukić)

- 27 novih predmeta u zbirci, od inv. br. 6231 do inv. br. 6257, čišćenje od prašine i prljavštine te smještaj na policama
- redovna provjera stanja predmeta

Oftalmološka zbirka (Šoda, Koški, Vukić)

- redovito pregledavanje svih predmeta Oftalmološke zbirke i Donacije Wagner te obavljanje kontrole mikroklimatskih uvjeta u prostorima čuvaonice
- očišćeni i presloženi predmeti, ukupno 128 iz zbirke Donacija Wagner i 317 iz Oftalmološke zbirke

Zbirka arhivskog gradiva (Ćosić)

- ulaganje novih predmeta u beskiselinske košuljice i arhivske kutije, jedna kutija
- digitalizacija arhivske građe u cilju preventivne zaštite i pohranjivanje podataka u jpg i tiff format, 100 jedinica

Zbirka likovnih radova (Maroević, Vukić)

- čišćenje predmeta od prašine, lijepljenje novih naljepnica s inventarnim brojem i zamatanje u novu transparentnu beskiselinsku foliju za 160 drvenih skulptura Ivana Ferlana
- promjena smještaja 14 skulptura brodova Ivana Ferlana radi grupiranja/povezivanja s njihovim postoljima
- manji preparatorski zahvati na skulpturi Sanje Fališevac (Maroević, Vukić)
- sustavno bilježenje i praćenje trenda kretanja vlage i temperature u depou u korelaciji s vanjskom vlagom i temperaturom

Zbirka fotografija (Vouk)

- u cilju preventivne zaštite presloženo je 6 arhivskih kutija s ukupno 995 fotografija
- redovito pregledavanje svih predmeta i obavljanje kontrole mikroklimatskih uvjeta u prostorima čuvaonice

2.2. Konzervacija (Maroević, Vukić)

- izvršeno je uklanjanje starih folija te kompletno čišćenje Zbirke likovnih radova (535 inventarnih jedinica). Radovi su izvršeni mekanom četkom, kistom i mekanom guminicom u pamučnim rukavicama. Keramički, papirnati, tekstilni eksponati i slike su samo očišćeni dok je 162 drvenih skulptura očišćeno i zaštićeno beskiselinskom prozirnom folijom (Melinex) na koju su na nalijepljene beskiselinske naljepnice i upisani inventarni brojevi radi lakše manipulacije.
- kolaži iz ciklusa *Crvena ruža Jadrana* zaštićeni su navlakama od folije i odloženi na police

2.3. Restauracija

Zbirka predmeta specijalne edukacije i rehabilitacije (Bosnar Salihagić, Sivec)

- izvršena je priprema za restauriranje (pregled, analiza stanja i dr.) u 2018. g. izvršeni su planirani radovi na 24 predmeta (Inv. br. 482, 1372, 31, 1494, 486, 5761, 5740, 5780, 14, 21/1, 21/2, 420, 2857, 43, 118, 123, 232, 5740 (1-12), 30, 6, 16, 485, 58, 2858), restaurirana su pomagala za pisanje Brailleova pisma i predmeti iz svakodnevnog života (reljefni satovi, igrače karte i sl.). Restauraciju je izvršio restaurator Zoran Kirchhoffer, dipl. inž.

Oftalmološka zbirka (Šoda i Koški)

- izvršeni konzervatorsko-restauratorski postupci na 38 predmeta. Radove je izvršio restaurator Zoran Kirchhoffer, dipl. inž.
- priprema, pakiranja i pomoć pri transportu eksponata za restauraciju (Vukić)

2.4. Ostalo

Stalni postav

- Briga o izložbenom inventaru, otklanjanje manjih kvarova, (kotači na stolu radionice za pisanje brajicom), otkinuti uzorci tkanine u tamnoj sobi, pritezanje panoa, lijepljenje zaštitne gume na rubove istaka. Mijenjanje neispravnih reflektora i žarulja. Učvršćivanje i lijepljenje odljevaka eksponata. (Vukić)

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Zbirka predmeta specijalne edukacije i rehabilitacije (Bosnar Salihagić, Sivec)

- u inventarnu knjigu u računalnom programu M++ upisano je 7 novih predmeta (inv. br. 6258 – 6263)

Zbirka arhivskog gradiva (Ćosić)

- u Inventarnu knjigu, u računalni program M++ upisano je 102 zapisa

Oftalmološka zbirka (Šoda i Koški)

- u Inventarnu knjigu, u računalni program M++ za Oftalmološku zbirku promjenjeno je 50 zapisa, kojima je naknadno pridodana vrijednost

Zbirka fotografija (Vouk)

- u Inventarnu knjigu, računalni program M++ upisano je 52 predmeta od inv. br. 6078 – 6130

Zbirka likovnih radova (Maroević)

- upis 30 novoprdošlih predmeta u M++
- upis promjena vrijednosti predmeta Zbirke u M++ za 126 radova

Zbirka tiskovina na reljefnim pismima (Sivec)

- u inventarnu knjigu u računalnom programu M++ upisan je i kataloški obrađen 31 novi predmet za zbirku (inv. br. 6231 – 6257 i inv. br. 6264 – 6267)

3.2. Katalog muzejskih predmeta

Zbirka arhivskog gradiva (Ćosić)

- u Katalog muzejskih predmeta, računalni program M++ za Zbirku arhivskog gradiva upisano je 40 zapisa

Zbirka fotografija (Vouk)

- u Katalog muzejskih predmeta, računalni program M++ upisano je 187 jedinica

3.3. Fototeka (Vouk)

- u bazu podataka S++ upisano je 630 fotografija vezanih uz programe Muzeja 2016., 2017. i 2018. godine te su napravljene poveznice s drugim dokumentacijskim fondovima
- napravljena je revizija upisanih podataka u bazi za 82 fotografije te su iste dopunjene novim informacijama

3.6. Hemeroteka (Sušić)

- pročitano i klasificirano 4127 novinskih isječaka. Unos podataka u hemerotečni fond sustava sekundarne dokumentacije informacijskog sustava S++ od inv. br. 6666 do inv. br. 7748; ukupno su obrađena i upisana 1082 isječka.

- unos podataka u pedagoški fond sustava sekundarne dokumentacije informacijskog sustava S++ od inv. br. 11. do inv. br. 58; kupno su obrađena i upisana 48 isječka.

3.9. Ostalo (Sivec)

U računalni program sekundarne dokumentacije, S++ za fond:

- Izložbe, izvršeno je 4 upisa (IZL 146-149)
- Katalozi, izvršeno je 3 upisa (KAT 115-117)
- Izdavačka djelatnost, izvršeno 3 upisa (IZD-115-IZD-117)
- Izdavačka djelatnost – plakati, izvršeno 15 upisa (PLA 102-117)
- Izdavačka djelatnost – pozivnice, izvršeno 95 upisa (POZ 22-117)
- Stručni i znanstveni rad, izvršena 3 upisa (SIZR-202-204)
- Restauratorsko-konzervatorski postupci – dopuna postojećih zapisa novim, digitalnim zapisima (scanovima) (inv. br. 1-77) i unos inventarnih oznaka za identifikaciju digitalnih zapisa
- Restauratorsko-konzervatorski postupci – upis novih inventarnih zapisa s unosom inventarnih oznaka za identifikaciju digitalnih zapisa (fotografija, ukupno 273, inv. br. 78 – inv. br. 113)
- izvršena je digitalizacija građe sekundarne dokumentacije (ukupno 234 jedinice) te je pridružena evidenciji u računalnom programu S++ (katalozi, plakati, pozivnice)
- izrađen ispis dokumentacijske knjige (Knjiga muzejske građe) te ažurirano stanje knjiga muzejske dokumentacije u elektroničkom obliku
- obavljeni su svi poslovi vezani uz NSK, dodjelu CIP i ISBN brojeva za izdane publikacije nakladnika Tiflolоškog muzeja
- obavljeni svi poslovi vezani uz Interliber 2018. godine
- obavljeno ažuriranje podataka u OREG-u, aplikacija Registra muzeja, galerija i zbirk RH
- obavljeni svi poslovi vezani uz izvješće za OREG
- kontakt i konzultacija s tvrtkom Link2 zbog unosa podataka u program S++ (word dokumenti, scenariji izložaba, stručni i znanstveni radovi; ukupno 100 zapisa)
- obavljeni svi poslovi vezani uz izvješće o iskorištenim brojevima i obaveznim primjercima

- pripremljeni dokumenti za Web vezano uz pravo na pristup informacijama (Financijsko izvješće, Izvješće o programu rada za 2018. i dr.)
- izvršeno čišćenje server sobe, malog depoa za čuvanje sekundarne dokumentacije (katalozi, audio-vizualna građa) i knjižnice te preslagivanje na policama po novom sustavu pohrane (oko 7 dužnih metara)
- obavljene pripreme za prijavu jednog kandidata za ostvarivanje prava zaposlenja u okviru *Mjera za stjecanje prvog radnog iskustva/pripravnštva za radno mjesto dokumentarista pod nazivom Od mjere do karijere HZZ* (poslovi i zadaće koje će pripravnik obavljati u vrijeme pripravničkog staža i dr.)

Snimanje fotografija (Vukić)

- Snimanje fotografija dijeli se u tri kategorije studijsko snimanje (katalozi muzejskih predmeta, katalozi izložbi, postavi izložbi i sl.), terensko snimanje (gostujuće izložbe, istraživanje), snimanje događanja u Muzeju. Snimanje je izvršeno digitalnim fotoaparatom Nikon D810, računalna obrada uz programsku podršku Adobe Lightroom.
- Studijsko snimanje

Katalog muzejskih predmeta:

- donacija Dinko Svoboda – Kolaži, viši kustos Maroević 30 fotografija
- donirana skulptura *Balet I* Sanja Fališevac, viši kustos Maroević 9 fotografija
- donirana skulptura *Sokol na glavi ovna*, Ivan Ferlan, viši kustos Maroević 14 fotografija
- nabava, donacija, dokumentacija, pomagala za čitanje, tlakomjeri, toplomjeri tiskana građa, plakati, itd., viši kustos Sivec 73 fotografije

Katalozi izložbi (+ na zahtjev itd.):

- Katalog izložbe *Mrak posao*, bijele, sive i crne podloge razne kompozicije i rakursi 408 fotografija, odabранo za katalog 14 fotografija, izloženo na izložbi 9 fotografija
- Čvorasto pismo, Sivec, 9 fotografija
- Facebook naslovница, Koški, 16 fotografija

Sekundarna dokumentacija:

- snimanje svih muzejskih plakata

Postavi izložbi u Muzeju:

- Stalni postav panoramske fotografije 15 fotografija
- Izložba *Lađe*, skulpture Ivan Ferlan, Maroević, postav, 60 fotografija
- Izložba *Mrak posao*, postav, Ćosić, 43 fotografije

- Izložba pokret *Zaustavljeni pokret*, postav, 139 fotografija
- Terensko snimanje:
 - Gostujuće izložbe:
 - Vila Nova Brezovica, skulpture Ferlan, Sušić 13 fotografija
 - *Imam pravo*, Isusovačka gimnazija, Gundulićeva, Sušić 5 fotografija
 - *Imam pravo*, V gimnazija – pedagoška, Klaićeva, Sušić 5 fotografija
 - *Imam pravo*, Škola primijenjene umjetnosti i dizajna, Trg RH 11, Sušić, 31 fotografija
 - *Imam pravo*, Obrtnička škola za osobne usluge Zagreb, Savska cesta 23, Sušić 20 fotografija
 - Banneri o Tiflolоškom muzeju, izložba Klinički zavod za patologiju Šalata, Sušić, 19 fotografija
 - Festival znanosti u Tehničkom muzeju, Sivec, 133 fotografije
- Događanja u Muzeju:
 - Dan bijelog štapa, HSS, 95 fotografija
 - Promocija slikovnice Štap svetog Nikole, 45 fotografija
 - Prezentacija i predavanje Sustav za taktilni prikaz boja za slijepe osobe, 23 fotografije
 - Izložba *Zaustavljeni pokret* otvorenje 85 fotografija (obrada)
 - Izložba *Mrak posao*, otvorenje, Ćosić, 161 fotografija
 - Radionica *Lađe*, Sušić-Parlov, 69 fotografija
 - Radionica *Lađe i lica*, Sušić – Parlov, 56 fotografija
 - Radionica Sušić – Sivec, 35 fotografija
- Eksperimentalno:
 - nedovršeno zbog nedostatka odgovarajuće programske podrške, izložba *Zaustavljeni pokret*, postav, Maroević za panorame 228 fotografija
- obrada i komprimiranje fotografija za objavu na web stranicama, Instagramu, Facebooku itd.
- prilagodba za umetanje u mapu mmedia programa M++ kako bi bile dostupne kroz programsко sučelje, 126 fotografija

4. KNJIŽNICA (Sivec, Kurtović)

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

- dodijeljene nove UDK oznake za 33 jedinica knjižnične građe
- 80 jedinica knjižnične građe presloženo po sistemu UDK klasifikacije (Kurtović)
- temeljem revizije knjižnične građe izvršen je otpis zastarjele, uništene i dotrajale građe, ukupno za 217 jedinica te su obavljeni svi poslovi vezani uz dozvolu otpisa građe (kontakti s NSK, pisanje izvješća i fizički otpis građe) (Sivec)

4.3. Zaštita knjižnične građe

- Zbirka starih i rijetkih časopisa pohranjena je u šest beskiselinskih kutija dimenzija 27 x 11 x 38cm (Kurtović)

4.4. Služba i usluge za korisnike

- izvršeno je 15 internih zahtjeva u svrhu stručnog i znanstvenog rada i 2 zahtjeva vanjskim korisnicima, studentima Edukacijsko-reabilitacijskog fakulteta (Sivec)

4.5. Ostalo

- edukacija pomoćnog knjižničara vezano uz poslovanje knjižnice, klasifikaciju i katalogizaciju knjižnične građe
- istražene funkcionalnosti knjižničnih programa te pokrenut postupak nabave knjižničnog programa Metel (Kurtović)

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

- za Zbirku arhivskog gradiva u računalnu bazu podataka u M++ program inventarizirano je 102 zapisa
- kataloški je obrađeno i opisano 40 predmeta Zbirke arhivskog gradiva
- za potrebe izložbe *Mrak posao* izvršeno je stručno istraživanje te su odabrani i obrađeni predmeti iz fundusa Tiflološkog muzeja koji su prezentirani na izložbi (Ćosić)

- za potrebe izložbe izlaganja materijala na manifestaciji *Intermuzej 2018.* u Moskvi izvršena je stručna obrada gradiva vezana uz razvoj pisma za slike te je izrađena Brailleova abeceda na ruskom jeziku
- za potrebe otvaranja izložbe *Svijet zvukova* u Dubrovačkim muzejima izvršene su kompletne pripreme (poslovi kustosa izložbe tj. proučavanje građe, kontakti s kustosima Dubrovačkih muzeja, logistika, organizacija izložbe i dr.).
- osmišljen program kojim je Tiflološki muzej sudjelovao na Festivalu znanosti od 24. do 29. travnja 2017. godine te su izvršena istraživanja, pripreme i obrada 8 predmeta za potrebe postava male, priručne izložbe u okviru sudjelovanja (razna pomagala za pisanje i učenje pisanja i čitanja Brailleova pisma) vezanih uz temu Festivala koji je održan u organizaciji Tehničkog muzeja Nikola Tesla (Sivec)
- Zbirka fotografija_(Vouk)
 - kataloški je obrađeno i opisano 187 zapisa
 - obavljen kontinuirani rad na dopuni i reviziji podataka u programu M++
- Zbirka likovnih radova_(Maroević)
 - katalogiziranje 36 predmeta u zbirci
 - korekcije unosa u M++ (obavljeno za 131 predmeta) temeljem obavljene revizije i ili promjena mesta smještaja pojedinih radova

6.2. Identifikacija / Determinacija grade

- pomoći pri sastavljanju i stavljanju u pogon pomagala za čitanje za slabovidne osobe
- pomoći pri utvrđivanju modela, proizvođača i namjene ostalih sličnih tehničkih pomagala (Sivec, Vukić)

6.5. Posudbe i davanje na uvid

- davanje na uvid građe fonda Društvo sv. Vida djelatniku Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža za potrebe istraživanja djelovanja redovnica u Domu slijepih sv. Vida 1936. – 1945. (Ćosić)

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

- sudjelovanje s izlaganjem *Posjetitelji i razlicitost* na temu vodstva ranjivih društvenih skupina na međunarodnom seminaru za planinarske i turističke vodiče u sklopu Interreg Slovenija – Hrvatska, projekt Claustra+, Povijesni i Pomorski Muzej Hrvatskog Primorja Rijeka, 19. ožujka 2018.
- sudjelovanje s poster prezentacijom *Imam pravo* na II. znanstveno – stručnoj međunarodnoj konferenciji *Škola i muzeji*, Škola i muzeji u evropskoj godini kulturne baštine, Ljubljana, 23. – 24. ožujka 2018.
- sudjelovanje s izlaganjem *Album* na radionicama *Future and Sustainability of Balkan Museum Access Group*, Beograd, 28. i 29. ožujka 2018.
- prisustvovanje stručnom skupu Županijskog stručnog vijeća edukacijskih-rehabilitatora, teme: *Izazovi školovanja učenika s teškoćama u srednjoj školi*, prikaz projekta *Lunas Spectrum – boje za slijepе osobe*, 23. travnja 2018., Zagreb (Bosnar Salihagić)
- sudjelovanje na Međunarodnom stručnom savjetovanju o *Ugovoru iz Marakeša*, 10. svibnja 2018. godine u Zagrebu. Tema savjetovanja je informiranje o ugovoru, mogućnost međunarodne suradnje, proizvodnje, posudbe i distribucije dostupnih formata (Sivec)
- sudjelovanje na Javnoj tribini povodom obilježavanja Dana Hrvatskog saveza slijepih, Hrvatski savez slijepih, 15. lipnja 2018. (Ćosić, Vouk)
- sudjelovanje na okruglom stolu *Koliko je Grad Zagreb pristupačan slijepim i slabovidnim osobama*, Udruga slijepih Zagreb, 17. rujna 2018. (Vouk)
- sudjelovanje na 15. okruglom stolu za knjižnične usluge za osobe s invaliditetom i osobe s posebnim potrebama *Knjižnične usluge za osobe s intelektualnim i psihosocijalnim teškoćama* u Gradskoj knjižnici Zagreba, 28. rujna 2018. (Sivec)
- sudjelovanje na Javnoj tribini povodom Međunarodnog dana bijelog štapa, 15. listopada 2018. godine (svi stručni djelatnici)
- kongres službenika za informiranje – 23. studenoga 2018. (Maroević)
- sudjelovanje na prvom kongresu studenata muzeologije na Filozofskom fakultetu, 29. – 30. studenoga 2018. (Kurtović)
- sudjelovanje na okruglom stolu na temu *Poboljšanje kvalitete života osoba s invaliditetom u lokalnoj zajednici – razmjena iskustva s obrazovnog, socijalnog i kulturnog aspekta*, TM, 6. prosinca 2018. (Vouk)

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

- Ćosić, Nevenka. *Mrak posao* // uvodni tekst za Katalog izložbe Mrak posao. Tiflološki muzej, 2018.
- Ćosić, Nevenka. *Slijepi u svijetu rada* // Katalog izložbe Mrak posao, Tiflološki muzej, 2018.
- Ćosić, Nevenka. *Mrak posao* // Katalog izložbe Mrak posao na Brailleovu tisku, Tiflološki muzej, 2018.
- Ćosić, Nevenka. *Izložba Mrak posao u Tiflološkom muzeju* // Riječ slijepih, Hrvatski savez slijepih
- Koški, Bruno. *Statut Muzeja Slavonije u Osijeku* // Osječki zbornik (rad predan za tisak)
- Slavić, Tomislav; Kurtović, Ileana. *Posjet profesora Thomasa Kadora Hrvatskom muzeju medicine i farmacije* // List Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, prosinac 2018.
- Sušić, Ž., prikaz programa u Tiflološkom muzeju vezano uz 23. edukativno mujejsku akciju Lađa, Hrvatsko mujejsko društvo, Zagreb, 2018., str. 15
- Sušić, Ž., *Svijet zvukova* // deplijan izložbe
- Sušić, Ž., Jelavić Ž., Laszlo K. *Album: mujejski program namijenjen osobama oboljelim od alzheimerove bolesti i demencije* // Informatica Museologica 49/2018, Mujejski dokumentacijski centar, Zagreb, ur. Dražin – Trbuljak, L., str. 222-226
- Sušić, Ž., Jelavić Ž., Laszlo K. *Album – A museum programme intended for people with Alzheimer's disease and dementia, Cultural Action* // Committee for Education and Cultural Action, ICOM 2018., str. 195-206
- Sušić, Ž., *Ideja studijske čuvaonice kao sastavni dio muzeološke koncepcije Tiflološkog muzeja u Zagrebu* // Muzeologija 55, 2018., Mujejski dokumentacijski centar, Zagreb, str. 107 – 115
- Vouk, M. *Gdje su posjetitelji s invaliditetom?* // Informatica museologica (rad predan za tisak)

6.8. Stručno usavršavanje

- sudjelovanje na predavanju dr.sc. Andreya Medvedeva, pročelnika Odjela za kartografiju Instituta geografije Ruske akademije znanosti, pod nazivom *Taktilna i tiflokartografija – od tradicije do tehnoloških izazova*. Predavanje u suradnji Prirodoslovno matematičkog

fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatskog saveza slijepih i Udruge slijepih Zagreb, 27. ožujka 2018.

- sudjelovanje na predstavljanju *Lunas Spectruma – sustava oznaka za označavanje boja namijenjen osobama oštećena vida*, 15. svibnja 2018. (svi stručni djelatnici)
- sudjelovanje na predavanju i radionici *Muzeji, migranti, integracije*, Christina Johansson, Maja Povrzanović Frykman, Sveučilište Malmö, Etnografski muzej, Zagreb, 7. lipnja 2018. (Sušić)
- stručno usavršavanje: *Službenici za informiranje – najbolji komunikatori u javnoj upravi/učinkoviti u suočavanju sa stresom*, 8. lipnja 2018. (Maroević)
- sudjelovanje na predavanju i radionici, *Muzejska izložba – evaluacija* Željka Miklošević, Katedra za muzeologiju, odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti, Filozofski fakultet, Zagreb, Muzej za umjetnost i obrt, izložba *Šezdesete*, 12. lipnja 2018. (Sušić)
- sudjelovanje na radionici o evaluaciji muzejskih izložbi, 12. lipnja 2018. – MUO (Maroević)
- sudjelovanje na predavanju: *Ciljanje, sigurnost i zaštita kulturnih dobara u sukobima od kraja 19. stoljeća do danas* u organizaciji ICOM Hrvatska, 16. lipnja 2018.
- sudjelovanje na predavanju Marcina Kłosa *Digitalizacija u poljskim muzejima* u organizaciji MDC, 10. rujna 2018
- sudjelovanje na orijentacijskoj radionici vezano uz prijavu na natječaj za razvoj publike pri Ministarstvu kulture, 9. listopada 2018.
- sudjelovanje na radionici za izradu projektnih prijava za program Erasmus+, Ključna aktivnost 1 u području obrazovanja odraslih, 12. listopada 2018.
- sudjelovanje na dvodnevnoj radionici pod nazivom *Učinkovita priprema kvalitetnog projekta za pozive iz Europskog socijalnog fonda*, koja se održala 5. – 6. studenoga 2018., u Zagrebu, Travel & Technology HUB Gacka
- sudjelovanje na skupnim obranama doktorskih sinopsisa i predstavljanja doktorskih tema u organizaciji Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 17. studenoga 2018.
- sudjelovanje na predavanju dr. sc. Helene Koenigsmarkove, ravnateljice Muzeja dekorativnih umjetnosti iz Praga *Muzeji u pokretu* u organizaciji MDC, 20. studenoga 2018
- sudjelovanje na edukativnim radionicama za edukatore u svrhu usklađivanja kataložnih opisa arhiva, knjižnica i muzeja s novim međunarodnim kataložnim načelima IFLA

Library reference model. Radionice o *Pravilniku za opis i pristup građi u arhivima, knjižnicama i muzejima* održale su se u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici od 12. listopada do 14. prosinca 2018. godine:

- *Načela i struktura Pravilnika za opis i pristup građi u arhivima, knjižnicama i muzejima*, 12. listopada 2018. (Sivec)
- *Zbirna građa*, 19. listopada 2018. (Sivec)
- *Stara i rijetka građa*, 14. prosinca 2018. (Ćosić, Sivec)
- *Omeđena i serijska tekstualna građa*, 26. listopada 2018., (Kurtović, Sivec)
- *Likovna građa*, 16. studenoga 2018. (Maroević, Sivec)
- sudjelovanje te također osvojeno treće mjesto na prvom muzejskom hackathonu pod nazivom *Hakiraj etnografsku baštinu*, koji se održao 1. – 2. prosinca 2018., u Zagrebačkom inovacijskom centru (Kurtović)
- sudjelovanje na seminaru *Odgovornost ravnatelja i zakonitost rada ustanove*, 10. prosinca 2018., u organizaciji Agenda savjetovanja (Bosnar Salihagić)

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

- poslovi mentora kolegici I. Kurtović, stručno osposobljavanje za kustosa: pomoć pri izradi individualnog programa rada i izvješća o radu, organizaciji izložbe, prijavi na EU projekt, korekture svih pisanih materijala i dr. (Bosnar Salihagić)
- obavljeno mentorstvo za tri studentice Edukacijsko-reabilitacijskog fakulteta, diplomskog studijskog programa – oštećenja vida (Ćosić, Sivec)
- obavljeno mentorstvo za dvije studentice Edukacijsko-reabilitacijskog fakulteta te jedne studentice Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, odsjek Informacijske znanosti (Sivec)
- pomoć studentici muzeologije pri izradi diplomskog rada, odabira fotografija i slanje materijala (tiskovine Tiflolоškog muzeja, tisak na brajici itd.) (Vukić)
- stručna pomoć djelatnici Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža, vezano za podatke o slijepom pukovniku Luju Lovriću za Hrvatski biografski leksikon (Ćosić)
- prisustvovanje radnom sastanku kolegica iz Arheološkog muzeja u Puli te stručna konzultativna pomoć vezana uz poboljšanje pristupačnosti arheološkog nalazišta Vižula (Vouk)

- pomoći kolegici iz odjela za pripremu i provedbu projekata VIDRA – Agencija za regionalni razvoj Virovitičko-podravske županije vezano uz iskustva s audio vodičima i alternativna rješenja (Vukić)

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

- urednički poslovi na katalogu izložbe *Mrak posao* (Bosnar Salihagić, Ćosić)

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

- članstvo u HMD-u (Bosnar Salihagić, Ćosić, Maroević, Sivec, Sušić, Šoda, Vouk)
- članstvo u International Council for Education of Visual Impairment – ICEVI (Bosnar Salihagić)
- rad u Upravnom odboru Hrvatske udruge tiflopedagoga (Bosnar Salihagić)
- članstvo i rad u Hrvatskoj udruzi tiflopedagoga (Bosnar Salihagić, Sivec)
- sudjelovanje u radu HNK ICOM-a (Bosnar Salihagić, Kurtović, Sušić)
- sudjelovanje u radu Sekcije za muzejsku pedagogiju HMD-a (Sušić)
- članstvo u Advisory panel Arts & Humanities Research Council (AHRC) – Research Networking (Sušić)
- članstvo u Balkan Museum Access Group, Foundation Cultural Heritage without Borders (Sušić)
- administrira Facebook stranicu internacionalnog muzejskog društva ICOM Hrvatska (Kurtović)

6.12. Informatički poslovi muzeja

- redovito ažuriranje web stranice Muzeja te objavljivanje informacija o aktualnim događanjima (Koški)
- pripremni poslovi za unapređenje muzejske usluge distribucije snimki iz Tamne sobe (Koški)
- izvršeni poslovi vezani uz objavu monografije Tiflološkog muzeja *Protiv predrasuda* na mrežnim stranicama muzeja (koordinacija pri realizaciji izrade CR-a s odabranim tekstovima monografije, kontakt s tvrtkom *Novena* i sl.) (Sivec)
- Facebook (Vouk) (od travnja Koški)

Tema objava na Facebook stranici su aktivnosti TM i zanimljivi linkovi vezani uz kulturu te osobe s invaliditetom. U 2018. godini na Facebook stranici Muzeja objavljene su ukupno 124 objave s prosječnim dosegom od 400 ljudi po objavi, te prosječnim brojem od 16 lajkova i komentara po objavi. Objavljene su i dvije plaćene objave:

1. Uhvati film (kampanja je trajala 6 dana, doseg objave 1.428 korisnika Facebooka)
2. Promo video Muzeja (kampanja je trajala 14 dana, doseg objave 50.367 korisnika Facebooka)

Facebook stranicu Muzeja ukupno prati 2123 korisnika.

- Instagram (od lipnja Vouk)

U 2018. godini ukupno je objavljeno 29 objava, od čega tematski vezane uz Noć muzeja (4 objave, 93 lajka), izložbu *Mrak posao* (10 objava, 201 lajk), izložbu *Svijet zvukova* (6 objava, 140 lajkova), 8 pojedinačnih objava (220 lajkova) te 1 video objava (58 pregleda). Muzej na Instagram profilu prati 589 korisnika.

- Fotografija

- obrada i komprimiranje fotografija u odgovarajućem formatu za objavu na web stranicama, instagramu, facebooku, novinskim člancima itd.
- snimanje i obrada fotografija za potrebe digitalizacije fototeke: događanja, izložbe (pripreme, otvorenja, postavi), radionice, katalozi izložbi, web, facebook, instagram (Vukić)

6.13. Ostalo

- sudjelovanje u aktivnostima vezanim uz manifestaciju HMD Noć muzeja 2018. godine (svi stručni djelatnici)
- osmišljavanje programa te ostvarivanje suradnje s partnerima (Hrvatska zajednica tehničke kulture, Croatian makers, STEMI i Textil{e}tronics) vezano uz manifestaciju Noć muzeja 2019. godine pod nazivom *Programiranje i robotika u Tiflološkom muzeju* (Bosnar Salihagić, Kurtović)
- organiziranje projekcije filmova pod nazivom *Uhvati film* u suradnji s udružom Spirit, prikazao se izbor kratkometražnih filmova iz prošlih godina Međunarodnoga filmskog festivala *Uhvati film: Vjeruj u sebe!* 14. lipnja 2018. godine (Vouk, Koški)
- prisustvovanje projekciji filmova udruge Spirit – Izbor kratkometražnih filmova s Međunarodnog filmskog festivala *Uhvati film: Vjeruj u sebe!* 14. lipnja 2018. (svi stručni djelatnici)

- cjelokupna suorganizacija promocije taktilne slikovnice *Palica sv. Nikole*, koju je izdala OŠ *Pećine*, u okviru koje djeluje Odjel za dodatnu defektološku pomoć za učenike oštećena vida te Prva dječja knjižnica za djecu oštećena vida, 2. lipnja 2018. godine (Vouk)
- prikupljanje i praćenje stručne i znanstvene literature iz muzeologije i edukacijsko-rehabilitacijske znanosti i područja pristupačnosti za osobe s invaliditetom. Koncipiranje edukacija prema temama kao i osmišljavanje organizacijskog koncepta jednodnevnih edukacija koje će TM provoditi na više lokacija u RH za muzejske djelatnike (kao koordinator za prilagodbu u TM) (Vouk)
- sudjelovanje u istraživanju u sklopu diplomskog rada *Promocija muzeja u Gradu Zagrebu na društvenim mrežama* u svojstvu administratora na društvenim mrežama (Vouk)
- proučavanje literature (Socijalna misao) potrebne za obradu fotografija iz Zbirke fotografija (Vouk)
- obučavanje i praćenje literature za izradu verbalnih opisa slika, skulptura, predmeta te opis filmova za slijepе osobe (Ćosić, Sivec)
- sudjelovanje na turi *Nevidljivi Zagreb*, u svrhu moguće budućih aktivnosti s beskućnicima kao ugroženom socijalnom skupinom (Koški)
- prisustvovanje prezentaciji taktilne slikovnice *Palica Sv. Nikole*, 2. veljače 2018. (svi stručni djelatnici)
- suradnja s Hrvatskim državnim arhivom oko izrade pravilnika o zaštiti arhivskog i registraturnoga gradiva i sumarnog popisa stručne i opće dokumentacije muzeja (Ćosić)
- sudjelovanje na radionici na Stomatološkom fakultetu u Zagrebu 15. lipnja 2018. u okviru *Projekta za promociju oralnog zdravlja slijepih i slabovidnih*, voditeljica projekta doc.dr.sc. Jelena Dumančić (Sivec)
- odabir skulptura Ivana Ferlana za potrebe izložbe kolegice Sušić u Domu umirovljenika Villa Brezovica (Maroević)
- obavljanje poslova službenika za informiranje (Maroević)
- izrada prezentacije za potrebe predavanja u sklopu Mjeseca frankofonije i Europske godine kulturne baštine o Tiflolоškom muzeju (Vouk)
- izrada prezentacije za potrebe jednodnevne edukacije muzejskih djelatnika Muzeja Cetinske krajine – Sinj. Naziv edukacije *Prilagođena komunikacija s osobama s invaliditetom* (Vouk)

- provedeno terensko i stručno istraživanje za izložbu pod nazivom *Otok Rava – Netaknuta priroda*. Terensko istraživanje uključivalo je odlazak na otok Ravu u razdoblju od 22. rujna do 24. rujna, fotografiranje, razgovor s kazivačima i bilježenje informacija (Kurtović); stručno istraživanje je uključivalo iščitavanje monografije Otok Rava ur. Josip Faričić. Istraživanje je rezultiralo pisanjem prve verzije scenarija izložbe. (Bosnar Salihagić, Koški, Kurtović)

Rad na prijavi projekata koji se financiraju iz EU fondova

- *UNESCO4ALL* je projekt u kojem Tiflološki muzej sudjeluje kao partner u okviru COSME programa, Horizon 2020. Projekt je prema evaluacijskom izvješću Europske komisije ostvario rezultat od 80.50 te je TM pozvan da sudjeluje u pripremi za potpisivanje ugovora o finansijskoj potpori. Koordinator projekta je firma X23 Srl iz Italije, a projektni partneri dolaze iz Italije, Belgije, Španjolske, Bugarske, Malte te Tiflološki muzej iz Hrvatske. Cilj projekta je omogućiti slijepim i slabovidnim osobama iskustvo interpretacije UNESCO spomenika. Naime, pomoću tehnologije prstena koji u sebi ima ugrađenu tehnologiju čitanja NFC senzora, slijepi i slabovidni posjetitelji mogu dobiti informacije o pojedinim dijelovima UNESCO spomenika. Projekt započinje u ožujku 2019. godine, međutim u 2018. godini Muzej je pripremio svu projektnu dokumentaciju te se uspješno registrirao pri portalu Europske komisije. (Bosnar Salihagić, Kurtović, Sivec, Sušić)
- aktivno sudjelovanje u kreiranju programa: Creatieve Industrie – KIEM Aanvraagformulier pod nazivom: *Facilitated Interaction on Heritage and Wellbeing (FiHaW)*, projektni koordinator je Universiteit Rotterdam. Sudjelovanje na prvom radnom sastanku vezanim uz pripremu projektne dokumentacije u Londonu od 18 do 19. lipnja 2018. godine (Sušić)
- priprema materijala za prijavu na natječaj *Supporting the development and promotion of transnational thematic tourism products – exploiting synergies between tourism and cultural and creative industries* (Sušić)
- priprema materijala za prijavu na natječaj pod nazivom *Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020.* Naziv projekta: *Muzej kao početna točka*. Program je prijavljen u suradnji s Tehničkim muzejom Nikala Tesla i Etnografskim muzejom u Zagrebu (Sušić)
- prisustvovanje otvaranju taktilne izložbe *Taktilna izložba so motivi od muzejskata postavka na NU Zavod i Muzej Bitola*. Projekt je realiziran u okviru trogodišnjeg projekta *Balkan Museum Access Group* koji za cilj ima podizanje razine pristupačnosti

muzeja i galerija na području šest zemalja Balkana, 27. prosinca 2018. Također, održan je i radni sastanak u Udrudi slijepih Bitole na kojemu su razmijenjena iskustva vezana uz rad i život osoba s oštećenjem vida (Sušić)

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Tema i nositelj projekta

Istraživanje stalnog postava Tiflološkog muzeja

- započeto istraživanje o tome na koji način posjetitelji doživljavaju Tiflološki muzej prije i nakon posjeta muzeju; za istraživanje se koristi metoda intervjua uz pomoć mentalnih mapa (Kurtović)

7.3. Znanstveno usavršavanje (magisterij, doktorat)

- istraživanje muzejske literature u svrhu izrade seminarskih radova pri doktorskom studiju informacijskih i komunikacijskih znanosti (Kurtović)

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

9.1. Naziv izložbe: Mrak posao

Mjesto održavanja: Zagreb, Tiflološki muzej

Vrijeme trajanja: 18. listopada 2018. – 1. veljače 2019.

Autorica izložbe: Nevenka Čosić, viši kustos

Autor uvećanih izloženih fotografija (9): Vukić

Opseg: 100 eksponata

Vrsta izložbe: edukativna, informativna, retrospektivna

Tema: U Tiflološkom muzeju 18. listopada 2018. godine otvorena je izložba *Mrak posao*.

Tema ove izložbe je stručno osposobljavanje i zapošljavanje slijepih i slabovidnih osoba.

Organizirana skrb o slijepim osobama u Hrvatskoj započela je otvaranjem Zavoda za odgoj slike djece u Zagrebu, 1895. godine, a nešto kasnije otvorena je, u prostorijama bivšeg Društva sv. Vida, prva škola za stručno osposobljavanje slike i slabovidne omladine. Time je započelo obrazovanje i profesionalna rehabilitacija slijepih osoba. U početku su se izučavali stari klasični zanati košaraštvo, četkarstvo i metlarstvo. Po završetku Drugog svjetskog rata,

razvojem industrije javljaju se i drugi poslovi koje slijepe osobe mogu obavljati te se sve veći broj slijepih upućivao na rad u tvornice. Istodobno se napuštaju tzv. klasični zanati (četkarstvo, košaraštvo, užarstvo i sl.) i postupno se uvode neka novija zanimanja od kojih je najpopularniji rad na kućnim telefonskim centralama. S vremenom se struktura poslova koje slijepe osobe obavljaju promijenila te danas visoko slabovidne i slijepe osobe se bave različitim zanimanjima. Kronološkim redoslijedom prikazano je osposobljavanje slijepih osoba za različita zanimanja, kao i njihovo zapošljavanje. Prezentirani su originalni muzejski predmeti iz fundusa muzeja koje su slijepe osobe izrađivale u radionicama za osposobljavanje. U okviru izložbe prezentirana je i stara telefonska centrala na kojoj su radile slijepe osobe koje i danas povezujemo s istim radnim mjestom. Zapošljavanje i rad prije svega je osnovno ljudsko pravo, dakle pravo svih ljudi pa tako i osoba s invaliditetom. Osobe s oštećenjem vida nalaze se u skupini osoba s invaliditetom s iznimno otežanim uvjetima zapošljavanja. Iako su se predrasude prema mogućnostima slijepih osoba mijenjale kroz razdoblja one ni do danas nisu nestale.

Ciljevi izložbe: Ovom izložbom cilj nam senzibilizirati javnost o potrebi dostupnosti obrazovanja i prava na zapošljavanje slijepih osoba kako bi mogli samostalno zarađivati za život te tako postati aktivni članovi zajednice. Izložba je namijenjena širokoj muzejskoj publici. Specifičnosti prezentacije muzejske građe: katalog na uvećanom tisku i Brailleovom pismu, audio vodič, uvećane fotografije za slabovidne osobe, legende uz eksponate na crnom tisku i na Brailleovom pismu, podne trake

9.2. Naziv izložbe: Lađe Tiflološkog muzeja

Mjesto održavanja i prostor: Zagreb, Tiflološki muzej

Vrijeme trajanja: 23. travnja 2018 – 18. svibnja 2018.

Autorica stručne koncepcije: Željka Sušić

Autor likovnog postava: Igor Maroević

Opseg: 15 skulptura

Vrsta: likovna, edukativna

Tema: Riječ je o izložbi skulptura/brodova slijepog kipara Ivana Ferlana u sklopu Muzejske edukativne akcije u 2018. godini. Izložba je prikazala 15 odabranih izrađenih lađa slijepog kipara Ivana Ferlana, koje se nalaze pohranjene u Tiflološkom muzeju. Napravljene su u drvu te je s njima bilo moguće „otploviti“ u svijet osobe koja je, iako nevideća, uspjela oblikovati zanimljiva i osebujna likovna djela. Učesnici radionica su nakon taktilnog razgledavanja i upoznavanja izloženih eksponata lađa izrađivali crteže uz pomoć magnetnih elemenata.

Korisnici: Izložba je bila namijenjena učenicima osnovnih i srednjih škola, ali je primjerena i za širu muzejsku publiku.

9.3. Naziv izložbe: *Svijet zvukova*

Mjesto održavanja i prostor : Dubrovački muzeji, prostor Lazareta

Vrijeme trajanja : 21. studenoga 2018. – 7. siječnja 2019.

Autorica izložbe: Željka Sušić

Kustos izložbe: Nina Sivec

Autor likovnog postava : Željka Bosnar Salihagić

Opseg: 35 izložaka

Vrsta: tuzemna, retrospektivna, edukativna, pokretna

Tema: U organizaciji Dubrovačkih muzeja i Tiflolоškog muzeja otvorena je izložba *Svijet zvukova* u prostorima Lazareta (peta lađa) koja je podsjetnik na godinu 2001., u kojoj se održala humanitarna akcija *Dajmo da čuju* kako bi se gluhoj djeci omogućilo da zakorače u svijet zvukova. Izložba je prvi put otvorena u Zagrebu, u Tiflolоškom muzeju, 2016. godine, kada se obilježavala 20. godišnjica od ugradnje prve umjetne pužnice u Hrvatskoj i od početka rehabilitacije osoba s umjetnom pužnicom te 15 godina od humanitarne kampanje, u kojoj je prikupljeno više od 17 milijuna kuna za potrebe nabave umjetnih pužnica. Izložba je bila podijeljena u nekoliko cjelina iz kojih su posjetitelji mogli saznati o sluhu i važnosti ranog otkrivanja problema sa sluhom, a proizvođač umjetnih pužnica, austrijska tvrtka MED-El, omogućila je da posjetitelji vide i opipaju umjetnu pužnicu te da na snimkama vide postupak uvođenja umjetne pužnice u uho. Izložba je informirala posjetitelje na iznimno važan postupak rehabilitacije sluha. Osmišljena je interaktivno, a zahvaljujući Microton d.o.o. zainteresirani posjetitelj su mogli čuti kako čuje osoba koja nosi slušni aparat te su mogli saznati brojne zanimljivosti vezane uz zvuk i slušanje.

Korisnici: Izložba je namijenjena širokoj publici Dubrovačko – neretvanske županije

9.4. Naziv izložbe: *Imam pravo*

Mjesto održavanja: Škola za umjetnost i dizajn

Vrijeme održavanja: 1. – 26. ožujka 2018.

Autorica: Željka Sušić

Opseg: 10 panoa, dokumentarni film

Vrsta: informativna, edukativna, pokretna

Tema: U Školi za umjetnost i dizajn postavljena je izložba *Imam pravo*. Cilj edukativnog izložbenog programa Imam pravo je širiti znanja o temeljnim ljudskim pravima osoba s

intelektualnim poteškoćama te upoznavanje mlade populacije s Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom. Prikazan je i kratki dokumentarni film koji kroz životne priče samozastupnika, mlade upoznaje sa životom i često zakinutim osnovnim ljudskim pravima. Prenositelj poruke bio je QR kod.

9.5. Naziv izložbe: Imam pravo

Mjesto održavanja: Obrtnička škola za osobne potrebe

Vrijeme održavanja: 10. svibnja 2018. –15. lipnja 2018.

Autorica: Željka Sušić

Opseg: 10 panoa

Vrsta: informativna, edukativna, pokretna

Tema: U Obrtničkoj školi za osobne potrebe postavljena je izložba *Imam pravo*. Cilj edukativnog izložbenog programa Imam pravo je širiti znanja o temeljnim ljudskim pravima osoba s intelektualnim poteškoćama te upoznavanje mlade populacije s Konvencijom o pravima osoba s invaliditetom.

9.6. Naziv izložbe: Svijet zvukova

Mjesto održavanja: Povijesni i pomorski muzeja Istre Pula

Vrijeme održavanja: 14. kolovoza – 20. rujna 2018.

Autorica: Željka Sušić

Opseg: 14 panoa, 2 dokumentarna filma, 2 video filma, 2 video animacije

Tema: Izložba je dala uvid u rezultate koji su polučeni tijekom dva desetljeća u rehabilitaciji osoba oštećena sluh, a prezentirana je kroz pet cjelina. Posjetiteljima smo verbalnom interpretacijom te različitim izložbenim sredstvima i pomagalima kao i izlaganjem slušnih pomagala približili svijet osoba kojima je ugrađen kohlearni implant – *umjetna pužnica*. Pokazali smo dio postupka rehabilitacije koja se provodi u Centru za umjetnu pužnicu i nove tehnologije poliklinike SUVAG u Zagrebu. Također su istaknuta sva najvažnija postignuća humanitarnih akcija *Anamarija u svijetu zvukova* i *Dajmo da čuju*. Posjetiteljima je na raspolaganju bio i interaktivni dio u kojem im je omogućeno da uz pomoć slušnog aparata osjeće način rada pomagala, a izložena je i namjenski izrađena aplikacija *Zanimljivi zvukovi* uz koju posjetitelj upoznaje različite zanimljive zvukove u 3D prostoru. Na 2 TV ekrana i 2 tableta prikazana su 2 dokumentarna filma snimljena za potrebe izložbe pod nazivima: *Svijet zvukova – Anamarija Hribar* u trajanju od 7:15 i *Svijet zvukova – Branko Jugec* u trajanju 7:34. Također su snimljena i 2 video zapisa s izjavama liječnika koji su od početka bili uključeni u projekt ugradnje umjetne pužnice, to su: prof. dr. sc. Boris Pegan *O počecima* trajanje 5:07 te prof. dr.

sc. Robert Trotić *O sluhu* u trajanju 1:19. Filmove je snimila Eva Kraljević. Zahvaljujući partneru u projektu izložbe, austrijskoj tvrtki MED-EL posjetitelji su imali mogućnost pogledati 2 video animacije koje upoznaju s procesom slušanja, a prikazan je i jednominutni film ugradnje pužnice. Za izložbu su izrađeni plakat, depljan i e-pozivnica

9.7. Naziv izložbe: Kuc – kuc, ovdje Tiflološki muzej

Mjesto održavanja: Turistička zajednica Zagrebačke županije

Vrijeme održavanja: 3. – 10. prosinca 2018.

Autorica: Željka Sušić

Opseg: 15 panoa

Vrsta: informativna, edukativna, pokretna

9.8. Naziv izložbe: Kuc – kuc, ovdje Tiflološki muzej

Mjesto održavanja: Škola primijenjene umjetnosti i dizajna

Vrijeme održavanja: 6. – 10. prosinca 2018.

Opseg: 3 panoa

Vrsta: informativna, edukativna, pokretna

9.9. Naziv izložbe: Kuc Kuc – ovdje Tiflološki muzej

Mjesto održavanja: Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Vrijeme održavanja: 18. prosinca 2018. – 18. siječnja 2019.

Opseg: 9 panoa

Vrsta: informativna, edukativna, pokretna

Tema: Sljedeći sadržajni trag prve pokretne izložbe Tiflološkog muzeja iz davne 1956. godine koja je za cilj imala *da se u masama stvori pravilan stav prema slijepima, ...da se razbije nevjericu u radne mogućnosti slijepih* osmišljena je izložba *Kuc – kuc, ovdje Tiflološki muzej*. Izložba se nadovezuje na monografiju Tiflološkog muzeja izdanu 2015. godine *Protiv predrasuda*, koja je prikazala šest desetljeća rada ove jedinstvene ustanove. Izložbom bi se istaknula uloga i značenje nesvakidašnjeg muzeja čija se specifičnost ogleda u sadržaju kojim se bavi, u sakupljenim zbirkama te u pedagoškoj djelatnosti. Ciljevi koji se ostvaruju putujućom izložbom su: prezentiranje vrijednosti muzeja, promoviranje tolerancije i razumijevanja prema pravima i osobnostima drugih i drugačijih osoba, posebno među školskom djecom, dostupnost kulturnih sadržaja i informacija u manje razvijenim dijelovima zemlje, upoznavanje najširih slojeva društva s poslanjem, radom i fundusom Tiflološkog muzeja te jačanje edukacijske uloge Tiflološkog muzeja. Kroz upoznavanje s poslanjem, radom

i djelovanjem Tifloškog muzeja aktivno djelujemo na povećanje razine tolerancije, razumijevanja, osviještenosti o pravima različitih ranjivih i socijalno isključenih skupina društva.

9.10. Naziv izložbe: Sanja Fališevac – Zaustavljeni pokret

Mjesto održavanja i prostor: Zagreb, Tifloški muzej

Vrijeme trajanja: 19. prosinca 2017 – 28. veljače 2018.

Autor stručne koncepcije: Igor Maroević

Autor likovnog postava: Igor Maroević

Autor izloženih fotografija (8): Renato Vukić

Opseg: 19 skulptura i 8 fotografija

Vrsta: likovna

Tema: Riječ je o izložbi skulptura gluhoslijepi kiparice Sanje Fališevac. Izložba je prezentirala 19 skulptorskih radova, te se fokusirala isključivo na figurativna djela, iako autoričin opus sadrži i vrlo kvalitetne apstraktne radove. Načinom postava izložba je u potpunosti omogućavala doživljaj umjetnosti Sanje Fališevac kako slijepim i slabovidnim osobama, tako i videćim posjetiteljima. Sve izložene skulpture vlasništvo su autorice. Osim skulptura, izloženo je i osam fotografija (dimenzija 70x100 cm i 60x60 cm) s uvećanjima/detaljima. Uz izložbu tiskan je katalog i plakat, dok je pozivnica izdana u elektronskom formatu.

Korisnici: Izložba je bila namijenjena široj mujejskoj publici.

Tehnička realizacija svih izložbi i fotografija (Vukić)

- priprema eksponata za izlaganje čišćenje, priprema za transport, pakiranje, tehnički postav, postav multimedijalnih uređaja

Izložbe TM (u prostoru Muzeja)

- *Sanja Fališevac – Zaustavljeni pokret*, Maroević (trajanje u 2017. i 2018. godini)
- *Mrak Posao*, Ćosić
- *Lađe Tifloškog muzeja*, skulpture Ivana Ferlana, Maroević (Sušić?)

Gostujuće izložbe TM (izvan prostora Muzeja)

- *Imam pravo*, Škola primijenjene umjetnosti i dizajna, Trg RH 11, Sušić
- *Imam pravo*, Obrtnička škola za osobne usluge Zagreb, Savska cesta 23, Sušić
- *Kuc-kuc, ovdje Tifloški muzej*, izložba, Medicinski fakultet SUZ, Klinički zavod za patologiju Šalata, Sušić

- *Kuc-kuc, ovdje Tiflolоški muzej*, izložba, Škola primijenjene umjetnosti i dizajna, Sušić
- *Kuc-kuc, ovdje Tiflolоški muzej*”, izložba, Turistička zajednica Zagrebačke županije, Sušić
- *Svijet zvukova*, Pula, Sušić
- *Svijet zvukova*, Dubrovnik, Bosnar Salihagić, Sivec, Sušić

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

- Katalog izložbe *Mrak posao*, autorica: Nevenka Ćosić, ISBN: 978-953-7287-32-0, Tiflolоški muzej, 2018.
- Katalog izložbe *Mrak posao* na Brailleovu tisku, autorica: Nevenka Ćosić, Tiflolоški muzej, 2018.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

- obavljeno 114 vodstava po stalnom postavu s radionicom kao integralnim dijelom vodstva, za vrtiće, škole, studente i građanstvo te za inozemne posjetitelje na hrvatskom jeziku (svi stručni djelatnici), od čega 35 na stranim jezicima (Kurtović, Maroević i Sivec)

11.2. Predavanja

- održana 2 predavanja na temu *Upravljanje muzejskim zbirkama* za studente studija *Muzeologije i upravljanja baštinom* na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (Maroević)
- u suradnji s izv. prof. dr. sc. Ines Radanović s Biološkog odsjeka, Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu, Katedra *Metodika nastave biologije i edukacijska istraživanja*, 7. studenoga 2018. godine održano je predavanje i panel diskusija (ukupno 27 studenata) vezana uz temu *Učenici s poteškoćama u učenju biologije* (Sivec)

- u sklopu Mjeseca frankofonije i Europske godine kulturne baštine održano predavanje u organizaciji grupe *ŽEMŽEM j'aime le français*. Tema je bila manje poznati muzeji i zbirke diljem Hrvatske i njihova „francuska veza“. Naziv predavanja *O Tiflolološkom muzeju*, Francuska alijansa, 6. ožujka (Vouk)
- održana jednodnevna edukacija za djelatnice Muzeja Cetinske krajine – Sinj. Naziv cjelodnevne edukacije *Prilagođena komunikacija s osobama s invaliditetom*, 7. lipnja 2018. godine (Vouk)

11.3. Radionice i igraonice

- *Museum object for learning and health: the role of contested collections*, predavanje i radionica, dr. sc. Thomas Kadora, University College London, održano je u suradnji i prostoru Zbirke za patologiju Medicinskog fakulteta u Zagrebu, 8. studenoga 2018. (Kurtović, Sušić)
- *The power of touch: object-based learning and tactile encounters*, predavanje i radionica dr. sc. Thomasa Kadora, University College London, Tiflolološki muzej, 9. studenoga 2018. (Kurtović, Sušić)
- radionica povodom Međunarodnog dana bijelog štapa provedena je u OŠ *Mato Lovrak*, sudjelovalo je oko 250 učenika, a ukupno je održano 20 radionica, 16. listopada 2018. godine (Koški, Kurtović, Maroević, Vouk)
- radionice *Kako pisati brajicom*, za djecu školske dobi, prostor TM (Maroević, 7; Sušić, 3)
- provođenje cjelodnevnih radionica na Znanstvenom pikniku i Festivalu znanosti, 6 radnih dana od 10.00 do 18.00 sati (Sivec)
- održane 4 igraonice za djecu vrtičke dobi u Tiflolološkom muzeju (Sivec, Vouk)
- radionice *Lađe i Lađe i lica* održale su se nakon upoznavanja s izložbenim eksponatima, te su učenici učili kako izrađivati crteže uz pomoć magnetnih elemenata (Sušić)

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Tiskani mediji

- *Priredba u Tiflološkom muzeju: Glas je svjetlost u mraku*, Večernji list, 16. siječnja 2018, str. 26
- *Povele smo srednjoškolce na krstarenje po muzejima*, 24 sata večernje izdanje, 23. siječnja 2018, str. 20, I. Kovačić
- *Predstavljena 'Palica sv. Nikole' – prva taktilna slikovnica u 3D tehnici*, Zadarski list, 3. veljače 2018, str.13, Hina
- *Na Intermuseumu predstavljen MAS*, Narodni list, 8. lipnja 2018, str. 19, N.L.
- *Filmski program koji motivira, educira i zabavlja*, Novi list, 20. srpnja 2018., str. 18, 19, A.P.
- *Iz srca poletjela dječja mašta*, Međimurje, 23. srpnja 2018. str. 53, Dražen Kovač
- *Otvorenje izložbe 'Svijet zvukova'*, Glas Istre, 14. kolovoza 2018. str. 40, V.B.
- *'Svijet zvukova' veliča snagu i uspjeh zajedništva*, Glas Istre, 16. kolovoza 2018. str. 33, V. Begić
- *Mrak posao*, Kalendar, 19. listopada 2018. str. 82, Tanja Tolić
- *Otvorena izložba 'Mrak posao'*, Glas koncila, 28. listopada 2018. str. 20
- *Mrak posao*, Sensa, Sensa kalendar, 1. studenoga 2018. str.124
- *Svijet zvukova*, Glas Grada, 23. studenoga 2018, str. 43
- *Svijet zvukova*, Du list, str. 41.

Elektronički mediji

- Marušić, F. Croatia's Respect for International White Cane Safety Day. URL: <https://bit.ly/2GPmIJS> (14. prosinca 2018.)

O izložbi *Mrak posao*

- Grad Zagreb. *Međunarodni dan bijelog štapa – Izložba 'Mrak posao'*. URL: <https://bit.ly/2S7oE4O> (18. listopada 2018)
- tportal. *Izložba 'Mrak posao' u Tiflološkom muzeju u Zagrebu*. URL: <https://bit.ly/2FZ4vHW> (18. listopada 2018)
- Croportal. *TIFLOLOŠKI MUZEJ Izložba 'Mrak posao'*. URL: <https://bit.ly/2B3lYeW> (19. listopada 2018)
- Obavještajac. *Izložba 'Mrak posao' u Tiflološkom muzeju u Zagrebu*. URL: <https://bit.ly/2HuxCF7> (19. listopada 2018)
- Radio Kaj. *Vijesti Radija Kaj*, 18. listopada 2018. URL: <https://bit.ly/2Rb0hPd> (19. listopada 2018)

- infozagreb. *Studen prepun vrijednih izložbi – od tvornice Elan do Hrvatske glagoljice, od Galerije Klovićevi dvori do Tiflološkog muzeja.* URL: <https://bit.ly/2HFfOam> (19. listopada 2018)
- skole.hr. *Izložba o stručnom sposobljavanju slijepih i slabovidnih osoba.* URL: <https://bit.ly/2Hw7EBr> (19. listopada 2018)
- Izravno. *Kultura 17. listopada 2018.* URL: <https://bit.ly/2B26Q1k> (19. listopada 2018)
- in portal. *TIFLOLOŠKI MUZEJ: Izložba 'Mrak posao' koja tematizira zapošljavanje slijepih i slabovidnih osoba.* URL: <https://bit.ly/2RM60A9> (19. listopada 2018)
- Hrvatski na mreži. Književni kalendar. URL: <https://bit.ly/2UcTS81> (20. listopada 2018)
- Nacional. *TIFLOLOŠKI MUZEJ Izložba 'Mrak posao'.* URL: <https://bit.ly/2B1ZjiV> (20. listopada 2018)
- ZG – KULT. *Bijeli štap.* URL: <https://bit.ly/2CLaL2z> (21. listopada 2018)
- 01PORTAL. *Uz Međunarodni dan bijelog štapa otvorena izložba 'Mrak posao'.* URL: <https://bit.ly/2ScwxpX> (21. listopada 2018)
- MDC. *Izložba o zapošljavanju slijepih i slabovidnih – 'Mrak posao' Tiflološkog muzeja.* URL: <https://bit.ly/2CL9yZ5> (25. listopada 2018)
- culturenet. *'Mrak posao' u Tiflološkom muzeju.* URL: <https://bit.ly/2Tbl9Y1> (26. listopada 2018)

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Televizija

- HRT 1, *Dobro jutro Hrvatska*, prilog o promociji taktilne slikovnice *Palica Sv. Nikole*, 5. veljače 2018. (Vouk)
- Z1 televizija – Festival znanosti 2018., izjava o Tiflološkom muzeju (17. travnja 2018.) (Sivec)
- HRT1 – snimanje priloga za emisiju *Prometej* (emitiranje 10. svibnja 2018) novinarka Nikolina Dragičević, tema: *Brailleovo pismo otkriće 19. Stoljeća* (Sivec)
- HRT 2, sudjelovanje u televizijskoj emisiji *Luka i prijatelji*, tema Mrak, urednica: Barbara Zlatar, 18. studenoga 2018. (Ćosić)
- Z1 televizija – prilog o muzeju za emisiju *Zagrebački leksikon*, novinarka: Biljana Starović (Bosnar Salihagić, Sivec)
- Nacionalna TV Sitel URL: <https://bit.ly/2MtPQWm> (Sušić)

- Nacionalna TV Telma URL: <https://bit.ly/2G18N1v> (Sušić)
- Nacionalna TV Alfa URL: <https://bit.ly/2HsXfGk> (Sušić)
- Regionalna TV Tera URL: <https://bit.ly/2MwuqHU> (Sušić)
- Regionalni Portal Bitolanews URL: <https://bit.ly/2Hw9e6e> (Sušić)

Radio

- HR, 1. program, Radio Dubrovnik, emisija uživo, predstavljanje Tiflološkog muzeja i izložbe *Svijet zvukova*, 21. studenoga 2018. (Bosnar Salihagić)
- HR, 1. program, *Ujutro prvi*, razgovor povodom promocije taktilne slikovnice *Palica Sv. Nikole*, 1. veljače 2018. (Vouk)

12.4. Promocije i prezentacije

- u organizaciji Tehničkog muzeja Nikola Tesla od 24. do 29. travnja 2017. održan je Festival znanosti na kojem je sudjelovao Tiflološki muzej s prigodnim programom. Središnja tema Festivala bila je *Otkrića*, a tom prigodom obilježene su i značajne obljetnice rođenja hrvatskih znanstvenika Franje Hanamana, Ferdinanda Kovačevića i Marina Getaldića. Program Tiflološkog muzeja je bio posvećen jednom od najznačajnijih otkrića 19. stoljeća, Brailleovu pismu, kao preduvjetu pismenosti slijepih osoba. Tiflološki muzej je u suradnji s Veleučilištem Velika Gorica, studij optometrije, prigodno obilježio rođenje Marina Getaldića. Studenti, budući optometristi, mjerili su oštrinu vida i dioptriju posjetiteljima. Manifestacija je bila namijenjena učenicima, studentima i ostalim građanima s ciljem da im se približi znanost kao osnovni pokretač tehnološkog napretka te da ih se potakne na istraživanje i stjecanje novih znanja. Broj posjetitelja je 4015. (Sivec)
- u organizaciji Udruge profesor Baltazar i partnera Hrvatske akademске i istraživačke mreže – CARNet, Instituta Ruđer Bošković, Mreže popularizatora znanosti, Instituta za fiziku i Hrvatske zajednice tehničke kulture od 25. do 27. svibnja 2018. održan je Znanstveni piknik, pod sloganom *Znanost je zabavna*. U godini obilježavanja 50. godišnjice rođenja najvećeg popularizatora znanosti-profesora Baltazara, provodio se program vezan uz temu: *Profesor Baltazar*. Tiflološki muzej je sudjelovao s četiri programa, a tema profesora Baltazara osmišljena je na način kao rješenje profesora Baltazara za probleme (ne)zaposlenosti slijepih i slabovidnih grada Zagreba. Tako su slijepi i slabovidni osnovali svoje poduzeće *Sferavisia* u kojem će se proizvoditi sapuni

s točkicama tj. s Brailleovim natpisima. Program je osmišljen u suradnji s Udrugom slijepih Zagreb. Na Pikniku se moglo pogledati kako se izrađuju sapuni, a posjetitelji su mogli napraviti svoj sapun, odnosno, sudjelovati u izradi sapuna s točkicama. Tiflološki muzej je provodio, osim toga, još tri radionice: *Hodajmo s povezom na očima* (kretanje pomoću bijelog štapa), *Blinde-box*; prepoznaj bez gledanja i *Kako pisati brajicom* (pisanje Brailleova pisma). Piknik je posjetilo oko 30.000 posjetitelja, a radionice su se provodile cijelo vrijeme trajanja, neprekidno od 10 do 18 sati. (Sivec)

- u organizaciji Ministarstva kulture Ruske federacije i Foruma slavenskih kultura održan je XX Međunarodni festival *Intermuzej 2018.*, najznačajnija manifestacija iz oblasti muzejske djelatnosti u Rusiji na kojoj se Tiflološki muzej predstavio s poster prezentacijom, sudjelovanjem na okruglom stolu, izložbom *Prostor, oblik, dodir* nastalom u suradnji s Muzejom savremene umjetnosti Republike Srpske, u okviru koje smo predstavljali rad Tiflološkog muzeja, prilagodbu umjetničkih djela osobama oštećena vida te radionicom *Kako pisati Brailleovo pismo* na ruskom jeziku. Broj posjetitelja bio je 47.000. (Bosnar Salihagić, Sivec, Sušić)

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

- komunikacija s tvrtkom Midas u vezi promocije Muzeja
- osmišljavanje promotivnog letka, određivanje ciljane publike i njegovo dijeljenje po hostelima i sličnim smještajnim kapacitetima kao i osmišljavanje ostalih promidžbenih aktivnosti (Koški)
- izrada panoramskih fotografija za depljan TM (Vukić)
- za potrebe snimanja promotivnog videa o Tiflološkom muzeju (pozivnica za posjet školskih grupa) izvršeni su svi poslovi vezani uz koordinaciju (odabir teme, izrada sinopsisa, odabir fotografija, supervizija i stručna pomoć u realizaciji, kontakti s autorom) (Sivec)
- izrađen novi cjenik TM na hrvatskom i engleskom jeziku
- izrađeni bookmarkeri za promociju TM
- registracija Muzeja pri portalu Mreža hrvatske kulture putem kojeg se mogu objavljivati informacije o aktualnim kulturnim događanjima u RH (Kurtović)

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE i DRUGI PROGRAMI	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	119	212	66,401		331	19	34,244	635		34,898	35,229
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mlađi, umirovljenici, ...)					0					0	0
GRUPE - odrasli (broj osoba)	42				42					0	42
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)	55				55					0	55
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)	1,173				1,173	281	29			310	1,483
GRUPE - srednja škola (broj osoba)	101		925		101		100			100	201
GRUPE - studenti (broj osoba)	79				79	70	200			270	349
OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA (broj osoba)	192				192					0	192
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)					0					0	0
STRANI TURISTI (pojedinačno i grupno)	44				44					0	44
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)	210				210					0	210
UKUPNO:	1,805	212	67,326	0	2,017	370	34,573	635	0	35,578	37,595

Programe Tifloškog muzeja u 2018. g. pratilo je ukupno 37.595 posjetitelja, od čega u prostoru Tifloškog muzeja 2.017 posjetitelja.

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

- Ministarstvo culture 93,60 %
- Grad Zagreb 0 %
- donacije 1,31 %
- ostalo 5,09 %

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

- rad u Stručnom vijeću Tiflološkog muzeja (članovi – svi stručni djelatnici, Vouk – zapisničar)
- rad u Muzejskom vijeću Tiflološkog muzeja (ravnateljica – Bosnar Salihagić i članovi Ćosić, Sivec, zapisničar)
- rad u Muzejskom vijeću Muzeja hrvatskog zagorja (član – Bosnar Salihagić)
- rad u Povjerenstvu za polaganje stručnih ispita za zvanje kustos (predsjednica – Bosnar Salihagić)
- sudjelovanje u radu Povjerenstva za viša muzejska zvanja (Vouk)
- rad u povjerenstvu za godišnji popis imovine i obveza Muzeja (Koški i Maroević, pomoć Vukić)
- sindikalni poslovi vezani uz rad sindikalne podružnice Tiflološkog muzeja (Sušić)